

I Adresseavisens Aargang 1791, No. 29, sees Selmer at føre en Øvet Pen i en Opsats mod M. C. Peterson, hvor denne — Selmer — temmelig sterkt og i logiske Sætninger angriber hiin i Anledning hans «Troesbekjendelse» der som sedvanlig gaar ud paa tøileløs Skrivefrihed, Frihed og Lighed m. m. M. C. Peterson bliver Selmer ikke alene Svar skyldig, men udtaler klogeligen sin Høiagtelse for Selmer og anerkjender høit dennes Opsats, som han «ærer og høiagter».

I No. 36, 1798, tager Selmer sig atter den Frihed at angribe Peterson i Anledning af dennes Forslag om, «at de Formuende burde give eet Gjestebud mindre om Aaret, og derimod anvende sammes Beløb i Penge til Trængende i Vinterstid». Selmers Opsats er grundig og velskreven. Peterson svarer i et langt Hæring men synes ogsaa her at ligge under for Selmers Grunde.

Selmers Børn vare:

1. Johanna Christina Cathrine, født 1796, gift med Krigsraad Dick. Hun døde 1826.
2. Sigismund Christian Ernst, født 1798, Handelsmand, gift med Jfr. Luise Pihl. Han døde 1849 som sindsvag. Konen 1875.
3. Georgine Margrethe Frederikke, født 1800, gift med Kbm. H. Arentz.
4. Noline, født 1802, gift med Justit. Jac. Roll.
5. Nanette, født 1805. Ugift.
6. Caroline Luise Charlotte, født 1809. Ugift.

Ifølge en Stamtavle skrevet i Kjøbenhavn 1864, er den Selmerske Slægt baade meget gammel og meget udbredt i Danmark, og synes nærmest at stamme fra Slesvig og Holsten, maaske dog, ogsaa fra Tydskland. Flere af den vidtudbredte Familie Selmer ere og have været ansatte som Embedsmænd i Norge; men i Overenstemmelse med vor Hensigt gaa vi over til vor Selmers Fader, født i Rensborg 1708, 1732 Fændrik, 1738 Captein paa Ringeriget, 1757 Majors Karakter, 1770 Oberstl. i Trondhjem. Afsked 1786 med 500 Rdlr. Pension. Havde 14 Børn. Han med Kone boede deres sidste Leveaar hos deres Søn paa Cicilienborg. Han døde sammesteds 1791.

OBERTSLIEUTENANT PEDER JESPERSEN SELMER,

født 11. Marts 1765, død 31. Decbr. 1822, Broder af forannævnte, tilflyttede i Slutningen af forrige Aarhundrede Indalens Gods hvor han boede til sin Død som entlediget Officer. Blev første Gang gift med Præsteenken Sille Kaas, med hvem han kom i Besiddelse af Indalens Gods; blev Enkemand 1800, børnløs. Giftede sig anden Gang, 1801, med sin Husjomfru Marie Lovise Heintz. Hun døde 1845, 71 Aar gammel.

Endnu 1803 sees han at være ansat som Lieutenant ved Dragonerne og nævnes først som Ritmester 1804. Som bekjendt havde General Krogh Ret til uden videre at afsætte sine Officerer og en saadan Skjæbne rammede da ogsaa Ritmester Selmer.

Hans Svigersøn, Capt. Otto Arentz, udtaler sig dog angaaende dette Punkt saaledes:

«Jeg tror ikke at General Krogh uden videre, eller af egen Magtfuldkommenhed, kunde afskedige Officerer, men vel indstille dem til Afsked hvilket i Regelen kom ud paa et, og at dette var Tilfældet med Willer og Rosenvinge, kan gjerne være muligt og vel endog rimeligt; men hvad Oberstl. Selmer angaar, da var hans Afsked, savidt jeg veed, foranlediget derved, at det t.hjemiske Dragonkorps, hvorfra flere af Officererne maatte fortrække og deriblandt ogsaa Oberstl. Selmer, der vistnok var paa det sorte Bræt, ikke paagrund af hans mindre Duelighed, men fordi han var for stolt og taalte ikke at blive iretteset af Foresatte, kort, var selvstændig. Forøvrig har det, sin Rigtighed, at han reiste til Kjøbenhavn for igjen at komme ind i Tjenesten, og at dette ikke lykkedes ham, tror jeg gjerne kom deraf, at General Krogh modsatte sig det. Han var da Major og havde som udsat Officer utvivlsomt Vartpenge, men hvor store disse vare, veed jeg ikke.»

Det maatte da være imellem Aarene 1809 og 12, ifølge en anden Fortælling, at et Kampement forefaldt paa Øysanden, hvor flere Vaabenarter vare samlede og hvor store og vigtige Manøvrer skulde foretages, Selmer, som ivrig Militair, havde her den Forvaavenhed at sprænge hen til Exellencen Krogh med Forestilling om, at Opstillingen var feigagtig og at Manøvrrens Udførelse var gjort umulig. Den gamle General har udentvivl med bitter Harme tilbageviist Selmer, der paa denne Tid havde Titel af Major, idet han blev befalet til at jage tilbage til sin Eskadron.

Dagen efter forefinder han en Depeche fra Excellencen indeholdende — hans Afsked fra Krigstjenesten, uden alle Omstændigheder. Majoren afreiste, i sin Fortvivelse, sporenstregs til København for at ansøge Kongen om Benaadning og atter at vorde indsat i sin militære Stilling, for hvilken han, som der paastaaes, interesserede sig mere end almindelig. Selmer blev meget naadigt modtaget ved Hoffet og var to Gange oppe til Taffels sammesteds; men der blev han underhaanden betydet, at man havde ondt for at gjøre nogen Forandring i General Kroghs Magt og Myndighed. Kongen, Fr. 6te, kunde derfor intet love men tilbød sig at skrive til General Krogh i Trondhjem ang. Sagen og anbefalede Majoren at oppebie Svar forsaavidt det var ham beleiligt at opholde sig længe i København indtil dette kunde indløbe. Majoren takkede allerunderdanigst og modtog Tilbudet med Glæde. Men Krogh lod vente paa sig og der forløb «flere Maaneder» førend Svar indløb. Endelig kom der et saadant tilskue hvis Indhold maa have været høist ugunstigt for Majoren; thi ved den derpaa følgende Audience, blev det Hr. Selmer tilkjendegivet, at man ikke saae sig istand til at gjøre nogen Forandring i General Kroghs Dictamen og overlod Selmer til sin Skjæbne. Dog, for at han ikke skulde diage aldeles trøstesløs tilbage, blev han udnævnt til karakteriseret Oberstlieutenant med en lille Pension.

Denne lille Episode er mig fortalt af Selmers egen Svigersøn.

Selmer laa i lang Tid overende med sin Sognepræst paa Stadsbygden, den ufredelige Rønne, imellem hvilke Proces verserede. Imidlertid forefindes i Bladet No. 41, 1812, følgende Opsats, undertegnet af begge de stridende Parter: «Vi erklærer her ved den inhærede Proces hævet, efter at Hans Majestæt har resolveret, at Justitsraad, Sorenskriver Balle, skulde afgive Kjendelse, ifølge hvilken alle uvenskabelige og ublide Yttringer under Sagen, herved mortificeres og igjenkaldes».

Selmer havde flere Døttre, den ældste ved Navn Selle, født 1802, gift med en Landbruger Østbye, død for nogle Aar siden. Konen døde 2. Februar 1878 efter 3½ Aars Ophold hos Sønnen, P. Østbye, Sognepræst til Herø, gift med en Jfr. Henriette Sverdrup. Den anden var Hanna, gift med Propr. Th. Pet. Berg. Den 3die er Andrea, født 1806, gift med Capt. Arentz. Konen døde 1866.

STIFTSAMTSKRIVER CHRISTIAN GRAMM,

Examinatus juris. Var oprindelig Fuldmægtig hos Stiftamtmand Moltke med Gage 550 Rdlr. Sees i flere Aar, at have været Foged i Fosen, boede i Lensvigen eller Hasselvigen og var oftere i Thaulows Hus paa Stadsbygdens Præstegaard i Aarene 1801 til 8. I 1814 udnævnt til Stiftsamtskriver i Trondhjem efter Moe hvor han boede og eiede nuværende tekn. Skoles Gaard. (Vor Frues Gade No. 1, 1919). Døde 11. Marts 1829. Fruen Aaret forud. Gramm var ualmindlig før, kolerisk og laa ofte i Feide med Officererne, som her hæveded deres Gage. Denne Feide gjenfindes oftere i Bladene, saaledes 1824, No. 27, 32, 35. Gift i Juli 1806, fomentlig anden Gang, med Margrete Engelke Koefod, født 31. Juli 1777, død 1828.

STADSMUSIKANT OTTO JACOB GRUNDT,

optræder som saadan samtidig som Stadsmusikanter Berlin, allerede fra 1776 og hvoraf, besynderlig nok, synes at fremgaa, at vi paa disse Tider have faaet 2 Stadsmusikanter i Trondhjem. Han advarer, 1788, Uberettigede mod at gjøre Indgreb i hans Ansættelse som Stadsmusikant idet han siger «aat være i Følge Hs. Mjs. allernaadigste confirm. Bestalling, alene berettiget til selv eller ved egne Folk at spille til alle Fæstens-Ølle, Bryllupper og andre Lystigheder». Han døde 1793.

KJØBMAND LAUR. GRUNDT,

født 1786, gift 1814 med Christiane Fr. Sommer, født 1796, død 1844. Han døde 1848. Drev en ubetydelig Forretning og standsede før 1840. Flere Sønner hvoraf en Villiam som Handelsmand i Berlevaag, død 21. Mai 1880. Gift med Lena Grundt, født Brechan.

KJØBMAND DITLEV GADEBUSK,

født 1740 i Flendsborg hvorfra han indvandrede hertil. Var Væрге for Domkirken fra 1770 til 1809, altsaa i 39 Aar. Eiede Gaarden Moholten paa Strinden endnu i 1814 og solgte den til Gaardbruger Iversen for 10,000 Spd. Døde 1817, 77 Aar gammel. Gift 1788.

Konen døde 1818. Var første Gang gift 1770 med Maren Marianne Sommer. Direktør i Borgerklubben 1790.

I denne Mands Tid og under hans Værgemaal, foregik en betydelig Restauration af Kobbartaarnet med en Udgift af 2235 Rdlr., hvoraf 968 Rdlr. indkom ved salg af Brom, 4814 Pund. Ligeledes var det under denne Mands Værgemaal, at Thomas Angells Gravsted blev gjenmuret (1801), appr. s. A. af Stiftsdirektionen mod at P. Suhm derfor giver til Domkirken 500 Rdlr., der endnu i vore Dage befinder sig blandt Kirkens legerede Kapitaler, v. Ths. Angell..

Samtidig med ovennævnte levede her en

JENS SOMMER GADEBUSCH,

ligeledes Kjøbmand, Fader til nuværende Madam Engelsen i Klosteret og boende i Engelsens, nu Jensens Gaard, som Handelsmand for hans Tid. Gift 1795. Døde 1829. Havde, som Medlem af Borgerklubben 1797, en forskrækkelig Feide med Professor Monrad som han havde tituleret med «Forbryder» fordi denne havde kaldt Gadebusch «en Slubbert». Forlig blev dog, ved Etatsraad Angell, stiftet uagtet G. havde «et hidsig Temperament».

OBERSTLIEUTENANT ANDREAS GRØN,

fød 1701, døde 1772 som Oberst ved 3die T.hjemiske nationale Inf. Regim. Hos hans Enke opkom 1785 en sterk Ild der nedlagde hendes Gaard aldeles..

**OVERKRIGSKOMMISSÆR AUGUST EMANUEL GOTLIEB
HOLZENDORFF,**

Om ham vides ikke mere end at han levede her i forrige Aarhundrede, copuleret 1782 og døde i Embedet 1788. Ansat i Bestillingen 1781.

CANCELLIRAAD JACOB TULLIN,

død 1771. Af H. H. Müller hidsættes: 1767. J. Tullins Ansøgning om Entledigelse anbefales. Supplikanten roses som en tro

og duelig Magistratsperson og som den bedste Raadmand i al sin Betjeningstid, og det henstilles aller underdanigst om han ikke for sin næsten 32 Aars Tjeneste kunde gratificeres med en «convenabel Charakter». Skjænkede med Testamente af 1769 600 Rdlr. til Lexvigens Præstegjeld &c.

OBERSTLIEUTNANT LUCAS WINTER,

død som Oberst i 1772. Legerede 1768 en Kapital af 100 Rdlr. til Frue Sogns Almueskole, hvis Renter skulde anvendes til «de fattige Børns fri Undervisning i Christendorp og Salighedskundskab». Ligeledes til Tugthuset 500 Rdlr.

OBERSTE WILSTER,

død i Juli 1777.

CANCELLIRAAD ARENDS,

død i Septbr. 1777.

GENERALAUDITØR LARS KJERULF,

død i April 1779. Kopul. 1768 med Inger Elisabeth Møllerop paa Gaarden Singsager.

REGIMENTSQVARTERMESTER JACOB von HJELM,

gift 1780 med Inger Kjerulf. Døde 1786, nedlagt i Kirkens Ligkjelder, vestre Kors, nedsat i Jorden 1867.

AUKTIONSDIREKTØR SVEND BUSCH,

fød 1718, copul. 1794 med Ane Hassel, død 1784. Han døde i Marts 1795.

MAJOR MEYER,

død i Februar 1797. En anden Major Meyer døde i Januar 1801.

MAJOR RASMUS von LINGAARD TØNDER,

født 1764, gift som Capt. 1790, død som Indroullerschef 1803. Medlem af V. S. 1798. Eiede Øvre Selsbak. Fruen døde i Januar 1835.

MAJOR JOACHIM ULRIK CHRISTOPHER LINSTOW,

nævnes 1799 som Kapitain. Gift med Anna Collin, 1802 Medlem af V. S. Død 1820.

DOKTOR SCHLADERMUNDT.

Var Læge i Trondhjem en Lang Aarrække. Død 1823.

MAJOR PEDER CHRISTIAN RASCH,

død i Mai 1824. Fruen døde 1833. Formentlig en anden Major Rasches Frue Majorinde Maren Anne Rasch, født Heggelund, død paa Gaarden Røvik i Inderøen 2. Mai 1822, 64 Aar. Efter Opgave af Student V. Rasch.

INSPEKTØR BUSCHMANN.

Var egentlig Consumptions Administrator. Død 1795.

KÆMNER PEDER THORILD,

gjenfindes oftere i Bladene. Død 1797.

KÆMNER MOHRMANN.

Ligesaa. Død 1802.

ARTILL. KAPITAIN THOMAS MEYDELL,

afsked 1776, men udnævntes s. A. til Kommandant paa Munkholmen. Døde Aaret efter, 1777.

KAPITAIN FRANTZ WILHELM TØNDER,

født 1738, død 1822.

BERGHAUPTMAND ASCANIUS,

beskrives af Smith som en der ved mange Reiser har indsamlet Erfaringer og er derhos en redelig, fornuftig og rettænkende Mand. Hans Portrait hænger i V. S. Sal. Der Medlem. Døde 1803.

HANS JACOB BARKMANN ALSTRUP,

Søn af Postmester Alstrup, som boede hvor nu Hotel d'Angleterre er (Nordre Gade No. 19, 1919), vides ikke naar født eller kommen i Postmester-Embedet. Han var anden Gang gift med en Datter af Generalmajor Petter Motzfeldt, Thale Marie Brown, Enke efter Petter Wessell Brown, Præst i Størdalen, med hvem hun havde været gift i 3½ Aar. Efter Fortællinger havde hun i Størdalen haft mange Lystigheder med derværende Dragonofficerer hvor Svigerfaderen har Titel af Capitain, medens han i denne Fortælling tituleres med Generalmajor). Snart efter hendes Enkestand, blev hun som forannævnt (formentlig 1775) som ganske ung Enke gift med Postmester H. Alstrup, men førte et meget overdaadigt Liv, rapsede Pengebreve paa Postkontoret og satte Manden i den største Nød, hvilket gik saa vidt, at de omkring Aaret 1787 saae sig nødt til at flygte til Sverige. Her maa hun efter det foregaaende være bleven forladt af Manden og døde i en forladt og ynkelig Stilling sammesteds 1791, hvorimod Manden siges at være kommen tilbage til Norge og nedsatte sig, uvist i hvilken Stilling, paa Frederikshald hvor han, efter Erlandsen, døde først i 1831. Der faldt i sin Tid Dom, hvorefter de begge skulde «Kagstryges». Formentlig faldt denne Dom kort efter at Lorentzen overtog Postmester-Embedet imod at betale den førstes Ansvar, der beløb sig til 4361 Rdlr. 76 Sk., hvoraf 1269 Rdlr. 76 Sk. anføres som egentlig Kasseangel, og de øvrige 3062 Rdlr. ansættes som Beløb efter «Commissionsdom».

Som Postmester boede denne Alstrup No. 1 ved Torvet i Holtermanns nuv. Gaard (Kongens Gade No. 16, 1919), og Skjæbnen vilde, at den samme Gaard senere i længere Tid blev T.hjems Posthus, under Bentzen og Budde.

I den Tid, som ligger imellem hans Flugt og indtil ny Postmester udnævntes, et Tidsrum af omtrent 3 Aar, bestyredes Embedet af Politimester Klingenberg, som boede hvor Frue Sogns Friskole nu er. (Olaf Trygvessøns Gade No. 17).

Denne Alstrup eiede engang Kystad, der efter ham, 1788, blev solgt ved offentlig Auktion til Genr. Veimester Krogh for 2500 Rdlr. Da Postmesterens Broder der succerede Lorentzen, engang drog igjennem Sverige paa en Reise til Kjøbenhavn, blev han paa et Skifte tiltalt af et Fruentimmer, der i sin Nød bad om en Almisse. I denne Nøddlidende gjenkjendte han sin Svigerinde.

CANCELLIRAAD NILS GRIS ALSTRUP,

Postmester, Broder til forannævnte, modtog Embedet efter Lorentzen 1799. Hans Fødselsaar kjendes ikke. Var forud ansat i Postvæsenet og reiste med den saakaldte Sølvpost imellem Kjøbenhavn og Norge. Var Fløitenist og spillede i Hofkapellet. Endog som Olding morede det ham at læse Musik i sine Fristunder, hvorimod Fløiten, i lang Aarrække, aldrig kom i hans Haand, som Følge af en musikalsk Tvist med Art. Kapt Friboe. Var gift første Gang i Kjøbenhavn med Elise Kaas, af adelig Familie. Som Enkemand kom han hertil 1799 med 2 Pigebørn og en Jfr. Ulrikke, med hvem han blev gift 1802 i Melhus Kirke. Havde 3 Pigebørn med denne sin anden Kone. Eiede og havde Postkontor i Søndre Gade paa Hjørnet af daværende «Skomagerveite». Efter Ildebranden i 1841 blev en Del af Tomten afgivet til Veitens Udvidelse til Thomas Angells Gade, en Del til nuværende Privatbankens Tomt, dennes nordre Ende. Døde i en høi Alder i Juni 1829, hans Død udentvivi fremskyndet ved en forestaaende, og saavidt erindres, fuldbyrdet Kasseundersøgelse, der neppe faldt heldigt ud — —. Eiede Landstedet Belvedere, nuværende Lars Hansens Landsgaard ved Aasveien.

MANDRUP ALSTRUP,

høist sandsynlig Fader til H. B. A., sees i Midten af forrige Aarhundrede og endnu i 1772 at optræde her som «Kongelig Majestæts Raadmand og Postmester», og sees hyppig som Skifteforvalter ved siden af Byfoged P. B. Møinichen.

POSTMESTER JOHAN HENRIK LORENTZEN,

Postmester N. G. Alstrups Formand, er født i Danmark 1749 — 5i. Som ungt Menneske var han paa Amtkontoret paa Alten Gaard i Finmarken under Amtmand Fjeldsted (1772—78, den senere Stiftamtmand i Trondhjem fra 1786—95). Senere ansattes han som «Assistent» ved det Ostindiske Kompagni i Kjøbenhavn, og derfra, som Supercargo til Ostindien (Tranquebar). Retournerede, formentlig 1786, med nedbrudt Helbred og udnævntes 1790 til Postmester i Trondhjem mod at udrede for Formanden, H. B. Alstrup for forkomne Bancobreve m. m. 4361 Rdlr. 76 Sk.

Gift 1794 med Anne Dorthea Bernhoft, Datter efter Præst til Meldalen, Anders Bernhoft. Kjøbte af Stavne Gaard et ubetydeligt og udyrket Jordstykke, nu «Dorthealyst» kaldet. Eiede og holdt Postkontor i den Gaard, som nu eies og beboes af Skomg. Gerhard Hansen, nordøstre Hjørnegård ved Søndre Gades Overskjæring af Thomas Angells Gade. (Thomas Angells Gade No. 8, 1919). Døde 1798. Ovennævnte hans Kone overlevede sin Mand i 51 Aar, idet hun først afgik ved Døden 1849, nær 83 Aar gammel.

CAPITAIN HANS BENZON LORENTZEN,

Søn af Ovennævnte, født 1796, Officer fra 1817, Capitain 1838 og Chef for Guldalske Kompagni 1848. 1855 Chef for 1ste gevorbne Kompagni af samme Korps. Er ugift og beboer egen Gaard i Munkegaden tilligemed Søsteren (død 1872). Begge eiede endnu ovennævnte Gaard, Dorthealyst, solgt 1870 til en Værdaling der i Mange Aar har opholdt sig i Ny-Zealand. Lorentzen er nu (1873) næsten blind og tunghørt. Døde 9de Juli 1874, 78 Aar gl.

CHRISTOPHER BENDIX HEYDE.

Var Handelsmand og optræder 1770 som Ober-Inspektør ved Trondhjems Tugthus. 1786 Medlem af V. S. Født 1703, død 1774, bisat i Frue Kirkes Kjelder. Nedsat i Jorden 1853. Var gift med Anna Marie Nissen.

Efter H. H. Müller afskrives her en løjerlig Stifts-Resl. af 1771 saalydende:

«Tugthus-Lystighed.

Paa Oberinsp. Heydes Forestilling for Tugthuslemmerne kan forundes den sædvanlige Forlystelse dog under Vilkaar:

1. At det ikke maa skee næstkommende Søndag Aften; thi det er præcise St. Hans Aften, hvilken Dags Helligholdelse med Forordg. er afskaffet og de sædvanlige Misbrug med Ild og Svir paa denne Aften ikke bør authoriseres. Brylluppet (!) kunde altsaa berammes til næste Søndag over 8 Dage og begyndes efter Aftensang Kl. 4 eller 5; thi ellers bortgaar 1 Arbejdsdag.
2. Det maa ikke vare længere end til Kl. 11 eller 12 om Aftenen.
3. Lystigheden maa blive mellem Lemmerne indbyrdes og ingen Uvedkommende indlades. Istedetfor det forrige Trygleri bevilges dem paa Tugthusets Regning de fornødne ædende og drikkende Varer som af Oberinsp. bedst bestemmes.
4. Værkstedet og Kirken maa beprydes med Løv som dog ikke hendtes af Tugthuslemmerne, men Oberinsp. foranstalter 1 Læs for Tugthusets Regning fremkjørt. —

Endelig nævnes for 1768 en «Obriste-Lieutenant Heyde der averterer sin Gaard til Salgs. 1 Ditto paa Kalvskindet, de paa Kalvskindet beliggende 4 Ager-Stykker indh. 7 Mehlinger, samt endelig 5 beboede Grunder ved Sokkerhuset».

PROKURATOR JOHAN ARNOLDUS HEIDE,

levede her omkring 1780, gift med Anna Dorthea Wolff med hvem han havde, alene i Tidsrummet 1780—97 13 Børn til Daaben. Var efter Schönheyder «en vild Rabulist». Vist er det, at han havde nok med at klare sig ligeover for sin Kolega og Samtidige, den for sin Stridbarhed bekjendte Evensen. Af forskellige Opsatser af Heide sees det noksom at han just ikke var af de mest Forsagte. I No. 48 — 1781, fører han et drøit Sprog i Anledning af en Tollufsen, der vovede offentlig at klage sin Nød idet han, i Tjeneste hos Heide, af denne, formodentlig for en forseelse blev bortjaget.

JENS CHRISTOPHER HEIDE,

sees at have været Værge ved Frue Kirke fra 1759 til 1788, da han døde. Hans Regnskab sluttes 1789 af Enken Elen Kierstina Sal. Sorenskriver Heides, hvor af fremgaar, at denne Kirkeværge tillige har været Sorenskriver. Eiede Øvre Selsbak paa Byaasen. Enken beboede Gaarden og drev den i mange Aar. Hendes temmelig gamle Datter blev gift med en Ritmester Tønder, der igjen solgte Gaarden til Byfoged, senere Sorenskriver Møinichen.

FREDERIK CHRISTIAN OTTO HEGERMANN,

fød 22. Juli 1769 paa Frederikshald, Broder til den i 1814 bekjendte General, senere Statsraad Hegermann. Blev Fændrink 1785, Sec. Lieutenant 1788, Pr. Lt. ved T.hjemse Inf. Regiment 1789, Kapitain 1802, Major 1811. Ridder af Dannebrog 1813, Storthingsmand fra T.hjem 1814 og valgtes til Medlem af Stortingets Deputation til Stockholm s. A. Oberstl. og Adjutant hos Kongen 1815, Ridder af Sv. O. s. A. Chef for Indherr. Muskt. 1817, senere for Trondhjems Musk. Korps, Oberst i Armeen 1818, General Adj. 1825, Gen. Major, Chef for T.hjemse Inf. Br. og Kommandant i Trondhjem 1831, Kommandør af Sv. Ord. 1835. 1829 Medlem af V. S. Eiede og beboede oftere Gaarden Ranheim, efter Hofagentinde Sommer fra 1833, gift som Lieutenant i Aug. 1795 med Hanna Monrad. Reiste 1841 til Christiania hvor han samme Aar døde paa Rigshospitalet.

Collin skriver: Otto Fræderik Hegermann, der ogsaa er overensstemmende med Ministerialbogen. General Hegermann havde en Søn, C a y D i t l e f, fød 1799, ex. jur. 1825, blev i 1850 Foged i Søndmøre, boede ved Aalesund. Tog sin Afsked 1866 og forflytter søndenfjeldsk.

CHRISTIAN ERNST HELTZEN,

fød 1745, blev efter at have studeret Bergvidenskaberne paa Kongsberg Assessor ved Bergamtet sammesteds 1764, fik Stipendium og reiste udenlands 1768; blev 1771 Overbergamtsassessor, 1778 Justitsraad, 1788 Berghauptmand og Bergamtsforvalter nordenfjeldsk, 1811 Etatsraad og 1812 afskediget med Conferentsraads Titel; var fra 1797—1818 Bibliothekar ved det norske V. Selsk. Døde i Trondhjem 1825. Gift med en Frøken Haxthausen,

fød 1776, død 1850. Skrevet flere Værker. Som Medlem fra 1768 og fra 1797 som Bibliothekar i Vid. Selsk. sees han i 1804 at foreslaa en anden Ordning med Hensyn til Udlaan af Bøger, der hidtil synes at være foregaaet uden al Kontrol, og som han finder høist fornøden «dersom Bogsamlingen ikke snart skulde blive kun en Samling blot af Defecter». Ligeledes vilde han faa trykt en ny Katalog, «da den som nu næsten er færdigtrykt, har adskillige Fegil og Latterligheder». Disse og flere lignende Forslag bifaldtes i det Væsentligste af Forsamlingen.

I 1805 anklages Heltzen i offentlige Blade af Conrektor Block for Forsømmelse som Bibliothekar, men faar fuld Opreisning af Selskabet i dets Forsamling, hvor det hedder, at denne «meget mere finder sig opfordret til offentlig at bevidne Hr. Berghauptmanden sin varmeste Taknemmelighed for den utrættelige, og aldeles ubelønnede Flid, med hvilken han stræver at ordne Bibliotheket — — —».

Heltzen var den, der anlagde Lyststedet Marienlyst, i Aaret 1791, idet han bygslede et Stykke Jord af Øvre Stavne. For at erholde en Bygning, købte han en saadan paa Svorkmo Hytteplads i Ørkedalen og lod den transportere og opføre hvor den nu staar. Stedet blev derefter, 1809, solgt til Stadshauptmand Wejbye. Derpaa overgik denne skønne Eiendom til Consul Garmann, senere til Consul Huitfeldt og endelig, 1861, til Nedskriveren heraf.

ROBERTUS STEPHANUS HENRICI,

fød 1718. Blev Student 1732. Tog Doktorgraden 1748. Blev nogen Tid derefter Statsphysikus i Trondhjem, hvor han døde som Étatsraad 1781. Medlem af V. S. fra dets Stiftelse. Gift med Inger Manzin 1753. Udgivet nogle Skrifter. Gjenfindes oftere i Bladene. Ligger begravet under Gulvet i Domkirkens Skib, i Gravsted med Borgermester Hagerups Familie. (Klüver).

Efter Stiftsresl. af 1771 hedder det: «Indtil da havde Doktor Henrici af Christen Kjærlighed og Medlidenhed efter Anmodning og uden Belønning med Raad og Hjælp gaaet de Nødlidende tilhaande, men beskikkes nu at være ordentlig Medicus for samtlige Hospitaler og gudelige Stiftelser i T.hjems Kjøbstad, efter den Instrux som ham meddelt. For saadan Umage og Bestilling til-

lægges han aarlig Løn 200 Rdlr. som tager sin Begyndelse fra Nytaar 1771, der fordeles paa de forsk. Stiftelser».

Samtidig levede i T.hjem en Kapitain Henrici der sees at være afgaaet ved Døden i Februar 1792 og nedlagt i ovennævnte Gravsted.

GENERALAUDITØR CHRISTIAN ALBERT HALCK,

levede i Trondhjem i forrige Aarhundrede og døde i Decbr. 1803, nedlagt i Mylenphorts Gravkapel. Kopuleret 1779 og benævnes da Regim. Quartermester.

Der nævnes en Kapitain Lucas Wilhelm von Halck, gift med Susanne Rosback. Var endnu Lieutenant 1799. Havde Børn til Daaben 1803, 5, 7, 8.

Angaaende førstnævnte siger Krohg:

I Aaret 1787 købte Halck, da Regim. Quartermester og Auditor ved Schmettows Regiment, Gaarden Smistad, som han vilde gjøre til et Lyststed, men boede ellers i Trondhjem i nuværende Bispegaard som han istandsatte som den nu er (v. e. den forrige Træbygning) og tilbyggede den halve Del øst efter ved Kirken. Paa Smistad anbragte han ved Beplantning en hel Hoben Aleer hvoraf sees Rudere endnu i vore Dage. Enken besad Gaarden i flere Aar, hvorefter Svigersønnen, Lieut. (senere Sorenskriver) Timme blev Eiere af Smistad. I Aaret 1802 foretog Halck med hele Familien en Reise til Kjøbenhavn og erhvervede sig Generalauditørs Karakter, som vel maatte koste en Del Penge. Han kunde naturligvis ikke være nedenunder Genr. Aud. Selmer, skjønt Halck var en meget simpel Mand; og man gav derfor Fruen Skylden for denne Rangsyege. Han maa ogsaa have været Eier af Hummelvigen, ifølge nedenstaaende Opgave over hans Søn

CARL JACOB WALDEMAR HALCK,

fød 1792, blev 1811 Sec. Lieut., 1818 Pr. Lieut., afgik 1818 paa Vartpenge beboede sin Fædrene Gaard Hummelvigen; men blev siden nød til at sælge samme, og var i mange Aar const. Undertoldbetjent i Christiania hvor han døde 1853. Udgav en Beskrivelse over Glommens Vasdrag.

CANCELLIRAAD og PROPRIETÆR MARCUS NISSEN HØYER,

Flensborger af Fødsel, købte, i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede, Bakke Kloster Gods, hvori Ranheims Gods med Møllebrug dengang var indbefattet, af Admiralitetsraad Johannes af Marselis udi Amsterdam. Høyer opførte paa Ranheim Grund den nuværende Hovedbygning, (nedbrændte i Mai 1895), 108 Alen lang, i 2 Etager, væsentlig beregnet for hans mange Døttre, at de kunde bo der efter hans Død, der indtraf 1762. Statholder Vibe beskriver Manden saaledes: (B. Moe, 539) «Har et godt Lov, er og en temmelig godt bemidlet Mand. Det er ham som har købt, dog med Laan og fremmede Penge, Bakke Klosters Gods, der senere blev udstykket». Gift paa Ranheims Gaard 1733. Efter Høyers Død, blev Ranheim udlagt til Sønnen

FÆNDRIK PETER HØYER

for 600 Rdlr. Denne Høyer, som i 1771 sees at være avanceret til Lieutenant, og om hvem Rygtet beretter, at han pludselig og sporløst forsvandt, lader ikke til at have staaet sig rigtig vel. I 1777 afholdtes efter P. Høyers Requisition Auktion over Gaarden, som blev tilslaaet Hofagent Otto Sommer for 6300 Rdlr. Ovennævnte Rømningshistorie er dog maaske en Forvexling af Christopher Høyer, som deponerede fra Trondhjems Skole 1775 og om hvem det heder, at han blev usynlig i Kjøbenhavn i Aaret 1784 eller 85.

LIV. BORCK HØYER.

Var formentlig i Midten af det forrige Aarhundrede Traffikerende og i 1755 ansat ved det nylig forud oprettede Sukkerraffinaderi i Trondhjem som Kasserer og Bogholder mod en Løn af 300 Rdlr.

AMTLÆGE CARL SCHULTZ

er født i Anhalt-Dessau 23. April 1789. Hans Fader som var Dr. juris og Professor i Berlin, satte ham som Elev ind i et saakaldt «pépinère», bestemt til Uddannelse af Militær-Chirurger. Herfra blev han, da Napoleons Invasion nødte alle Tydskere til Vaaben, taget ud og anbragt i Tjenesten som Chirurg. Som saadan deltog

han i flere Slag, saaledes ved Jena 1806, hvor han blev saaret, taget til Fange og tvunget ind i fransk Tjeneste under Prinds Ponte-Corvo. Fra denne entledigedes han i Aaret 1807 i Hamburg, og kunde nu, som det hedder i Afskeds-Dokumentet, begive sig hen, «ou bon lui semlera». Men hvor skulde han hen? Hans Hjem i Berlin var oprevet og Familien splittet til alle Kanter, da hans Fader, som ved patriotiske Skrifter havde paadraget sig Erobrerens Vrede og Forfølgelser, havde maattet flygte. Han begav sig da til Kjøbenhavn, hvor han havde hørt, at man engagerede Militærlæger til Krigen i Norge 1808. Her gjorde han Bekjendtskab med senere General Chirurg Thulstrup, i hvem han fandt en Ven og Beskytter. Ham fulgte han op til Norge, og deltog i Krigenene 1808 og 1814. Efter Freden, da Norge havde faaet ordnede Forholde som selvstændigt Rige, fortsatte han ved Universitetet i Christiania sine medicinske Studier og tog 1817 Embedsexamen. Han havde imidlertid forrettet som Militærlæge en Tid i Christiansand og indgik her i Ægtestand med Øllegaard Jersin Norberg, med hvem han havde 7 Sønner, hvoraf de 2 døde i en spæd Alder. De andre 5, som endnu alle leve (1876), ere:

1. Frederik Wilhelm, født 1813, er Læge.
2. Thomas Norberg, Ex. M., født 1814, 1862 Korpslæge, Værdalen.
3. Laurentius Andreas, født 1818, Kand. juris 1844 og Overretssagfører i Trondhjem 1857.
4. Carl, født 1820, Off. 1841, Kapitaine og Kommandant paa Vardøhus Fæstning, Ex. pharm. 48, 1855.
5. Jens, født 1828, Apotheker paa Hammerfest.

1818 blev Faderen Distriktslæge i Gudbrandsdalen, boende i Gusdal og et Par Aar i Gusdals Præstegaard hos Provst Thaulow, indtil han i 1824 forflyttedes som Amtslæge til Trondhjem, hvor han tilbragte sin øvrige Levetid. Her døde hans Hustru i Sommeren 1847. Syg og lidende af Gigt tog han sin Afsked 1853 med Pension 300 Spd. og boede fra den Tid af i Ihlen.

Han erholdt St. Helena-Medaillen og døde den 30. Januar 1861.

OBERSTLIEUTENANT WILHELM SISSENER,

født 1777. Opholdt sig i længere Tid i T.hjem hvor han i 1815

var ansat som Kapitain ved 1ste Kompagni. I et Brev fra Grev Essen til Carl Johan, dat. Christiania 8. Marts 1815, hedder det om Sissener:

— — — «Franskmand af Fødsel — —. Han har indstændig bedet mig om at skaffe ham en Leilighed til at reise til Sverige. Han har tjent med Udmærkelse i Frankrige, ligesom han ogsaa selv paastaar der at have havt den Ære at kjæmpe under D. K. Hs. Befaling. Sissener er alt for tilbageholdende til at han selv skulde have angivet de Grunde, som tvinger ham til at forlade sin nuværende Stilling som Kapitain ved 1ste t.hjemiske Regiment; men jeg tror, at Galanteri tildels er med deri, og man har sagt mig, at han vanskelig skulde finde sig lykkelig ved at blive i det Land, hvor han hidindtil har boet. Da hans Opførsel forøvrigt er udadelig, tror jeg, at D. K. H. med Fordel kunde ansætte ham enten ved et svensk Regiment eller i den nye norske Garde.»

Til Sverige kom han dog ikke men ansattes som Oberstlieutnant, boende i Eidsvold hvor han døde omkring 1840. Havde 4 Sønner:

1. Johan Peter Brandt Sissener (R. V. O.), født 1822, Off. 1845, Capt. 1865 i Valdres, i 1877 2d. Comp. i Christiania.
2. Philip Jacob Johannes S. (R. S. O.), født 1811, Off. 1833, Capt. 1854, nemlig Chef for 1ste Batteri; fungerende Kommandant over Oscarsborgs Fæstning.
3. Peder Lykke Elisar Wolfgang S., født 1831, ex. pharm. 1852, 1879 Apotheker i Elverums Leir.
4. Sissener, var Lieut. boende i T.hjem og blev gift med Apoth. Møllerops eneste Datter, Valborg, i 40-Aarene. De kjøbte Landstedet Gløshaug, opførte der storartede Bygninger. Han døde efter nogle Aars forløb. Enken igjen gift med en Adjunkt Haug, død 1876. Efterladt 1 Søn, Godsbesidder.

MORTEN SIMONSEN HOFF,

født 14. Septbr. 1731. Var oprindelig Thomas Angells Gaardsdrenge, formentlig i en lang Aarrække, men viste at gjøre sig saa yndet af denne, at Angell ikke alene i sit Testamente legerede ham betydelige Midler, men udnævnte ham tillige til den vordende Stiftelses Forstander, uden Kaution og mod en Aflønning af 500

Rdl. aarlig, som i de Tider ansaaes for en stor Betaling. Men skjønt fra først af kun en Gaardsdrenge, maa han dog nok have været udrustet med nogle Kundskaber eller i det mindste være skrive- og regningsdygtig. Han avancerede saaledes fra en ubemærket Størrelse til en stor Mand, som det hedder, og af en Opsats i 1768 sees, at den Titel af Forstander ikke har været stor nok, idet han fra nu af giver sig saadan Titulatur: «Hs. Kongl. Majestæt bestaltet virkelig Kammerraad og Forstander for Thomas Angells Publiqve Stiftelser i Trondhjem». I samme No. findes en storartet Lovtale over «Hans Velædle Velbyrdighed» idet han forærer Bakke Kirke «et meget smukt Orgelværk, der er af en anseelig Værdi, og som har 8 a 10 forskjellige Stemmer, under Betingelser:

1. At Han paa egen Bekostning for (sig og) Søsken og Familie maa opbygge et Gravsted i Bakke Kirkes Chor. Her ved en Bemærkning: «I Baklands Sogn have ogsaa hans Forældre og Familie i mange Tider været boende, saa at han kan regne, at hans Forældre fra 5te Led i nedstigende Linie der have været bosatte, og næsten med de første som havde begyndt at bebygge samme Sted».
2. At Han, saa længe han lever, og Hans Søsken efter ham, maa have Frihed at foreslaa og vælge, hvem som til Organist maatte antages; hvilke tvende Poster ogsaa af Kirkens Høye Kurator er samtykket og bevilget».

(Anm. Dette Orgel blev i 1866 solgt til Værrans Kirke for 25 Spd.)

Paa egen Bekostning anskaffede Hoff i 1769 den ved Ths. Angells Gravkapel indmurede Marmorplade (Nedtaget 1866). En Beskrivelse derom findes i Adresseavisen No. 33, 1769.

Den samme Hoff skulde ikke længe nyde Frugterne af sin Ophøielse, idet han afgik ved Døden den 22. Januar 1773, 43 Aar gammel.

Efter H. H. Müllers Papirer 1768 vedk. Ths. Angells Legat:

«Executores i Angells Bo havde besværet sig over Hoffs ved alle Leiligheder beviste Uvillighed og Uefterrettelighed, i hvilken Anledning hans Erklæring udbedes, fremdeles fordres Regnskab for 1767, hvorhos det betydes ham, at han, hvis han tror at kunne anmasse sig en fuldkommen Independence og at kunne handle

efter eget Velbehag, maa vide, «at vi fastelig paastaar over denne Stiftelse at have Ober-Direction; hvilken de (Stiftsdirektionen) dog gjerne see, at Kongen fritager dem for».

Executorerne vare som bekendt: Justitsraad Nordahl og Kammerraad O. P. Wahl.

Endvidere. Om Hoff siges: «Denne Mand, som i sal. Angells svagelige og sandsesløse Tilstand havde tilvundet sig en u i n d s k r æ n k e t M a g t, maa vi med Forundring erfare, at den attraaede Selvraadighed og fri Disposition over hans Herres Efterladenskaber, som er skjænket til gudelig Brug, i alle Dele og med god Grund anfægtes af de Embedsmænd, som allerede er accorderet at have Tilsyn og Omsorg for de Fattiges Væsen i Trondhjem.» Han havde nemlig paastaaet Ret til at uddele Angells-Pengene og havde i et Par Aar siddet inde med Pengene. Som denne Paastand var uhjemlet, maatte han give efter.

Efter Hoff's Ansøgning af 29. Octbr. 1772, i hans Svaghedstilstand, constitueres Auditør og Regim. Quartermester Klingenberg til Forstander for de Angellske Stiftelser.

JUST HANSEN,

var allerede i det forrige Aarhundrede en af Byens større Manufakturhandlere og beboede nuværende Kæmner Ulstads Gaard i Strandgaden, (Olaf Trygvessøns Gade No. 31, 1919). Copul. 1773 med Bolette Kirst. Arnet paa Gjemle Gaard i Skogn. Sees i samme Aar at være Chef for «Det ridende Chør og modtager 1½ Fjerding fra Byen, Prinds Carl af Hessen (v. Aarg. 1773). Døde 1802. Hans Søn var den os bekendte

PETER ARNET HANSEN,

fød 29. August 1779, en stræbsom og hæderlig Mand, der fortsatte Handelen, i en lang Arrække; men ved Ildebrande og Kautitioner blev han tilsidst aldeles udarmet og døde som Maaler og Veier 24. April 1854. Gift 1805 med Kirstine Andrea Aagaard, død 1850, 66 Aar. Hans Børn:

1. Christine Augusta, født 28. Januar 1806, gift med H. Bauck.
2. Just, født 19. Septbr. 1807, jur Kand, døde i en yngre Alder.

3. Carl Hermann, født 29. August 1810, Sognepr. i Christiansands Stift, 1877 forflyttet som Sognepræst til Strinde.
4. Julie Mathilde, født 21. April 1812, gift med Dir. Schult paa Røraas, døde i en yngre Alder.
5. Nils Bull, født 8. Novbr. 1814, døde omkring 1860.
6. Christian August Aagaard, født 12. Marts 1818. Sognepræst til Vigdal 1876.
7. Thorvald, født 13. Decbr. 1826, død 26. Juni 1918, Kjøbmand og Fabrikerier. Gift første Gang 2. August 1862 med Cecilie Amalie Collin. 1875 gift anden Gang med Fr. Steen.

KJØBMAND OLE AXELSEN MOE,

fød 1797, Handelsbetjent hos A. Solem fra 1812 til 1825 og beholdt Gaarden (Kjøbmandsgaden No. 42, 1919) efter Solem der forflyttede til Christiania, til en Pris formentlig omkring 6000 Sp. og solgte den i 1872 til E. Bratt for 16500 Spd. Gift 1830 med Maren Moe, født 1811, død 1867. Moe var Værg for Frue Kirke fra 1836 til 41. Tog 1874 fast Bopæl paa sin Landsgaard paa Øvre Sommerro. Døde 6. September 1878.

KJØBMAND JENS A. MOE,

Broder til Ovennævnte, født 1813, død 1847, var Værg for Frue Kirke efter Broderen, fra 1841 til 46. Kjøbte Brandtomten, efter Ildebranden i 1841, af Joh. Holck, og opførte sammesteds egen Gaard (Olaf Trygvessøns Gade No. 29, 1919), nu overtaget af Handelsmand Matzow der giftede Enken, Christine Moe, gift 1838 med Js. Moe. Konen døde 20. Marts 1882, 64½ Aar gl.

KJØBMAND CARL GUSTAV NORDENSTRØM,

fød i Offerdal i Sverige 1781, ankom hertil i Begyndelsen af dette Aarhundrede og etablerede sig som Handelsmand, boede i en Hjørnegaard i «Graven». Han var en virksom og barmfri Mand, ikke uden en vis Anseelse. Var Værg for Vor Frue Kirke i Aarene 1817—34. Gift 1815 med Petronelle Øyen, født 1786, død 1848. Han døde 1834, nedlagt paa Frue Kirkes Kirkegaard.

MAJOR PEDER von SØNNECK,

Kommandant paa Munkholmen 1786—1805.

I Vid. Selsk. Protokol hedder det 17. Septbr. 1787: «Med Hr. Mag. Vittrup var indsendt som en Present til Selskabets Natural Samling af Hr. Capit. og Kommandant Sønneck, 1) en medaillon af Kong Frederik 3die, som Griffenfeldt skal have baaret om sin Hals udi sin Fængsels-Tid paa Munkholmen, 2) Spidsen af en Rinoceros Horn dreiet af sammes tykkere Deel, med et Par smukke Stene, 3) et gammelt Pergaments Brev i Kong Christophers af Bayern, Norges Konges andet Regjeringsaar, omtrent af 1441 med Afskrift af samme». Ved Ansættelsen, hvor Sønneck fører Titel af Vagtmester Lieutenant, er der gjort til Betingelse, at han ingen anden Gage nyder end de ved Fæstningen faldende «revenanti bons» saa længe Oberstlieutenanten lever (Einersen).

Sønneck døde som Oberstlieutenant 1805. Nævnes ved denne Titel allerede i 1802.

MAJOR LEHNE

Kommandant paa Munkholmen fra 1805 til 1819. Født 1736. Denne Major, senere (1810) Oberstlieutenant Lehne var en høist original Mand fra den gamle militaire Skole og om hvem mange Anecdoter endnu ere i friskt Minde. Døde 7. Juni 1819, 83 Aar gammel. I 1816—20-Aarene nævnes her en Capt. Lehne, Medlem af Selskabet Harmonien.

I Aaret 1803 ankom en Pascal Paoli som Fange paa Munkholmen som Statsfange fra Christiania formedelst Falskmyntneri. Løsladt 1814 og gift med Lehnens Datter der «med Børn» forbleve i Trondhjem medens Paoli selv forflyttede til Christiania. Navnet Paoli eksisterer her endnu.

MAJOR CHRISTIAN ANDREAS HJORT,

født 1777, Rid. af Sv. O. Kommandant paa Munkholmen fra 1819, entlediget omkring Aaret 1840 med Oberstlieutenant Karakter og døde i Trondhjem 26. Novbr. 1846, var en Officer af den gamle Skole, med Hug og Slag. Udnævnt til Major 1830.

Denne Hjort har efterladt os en af ham selv egenhændig

skrevet Dagbog, ført paa Munkholmen og begyndt fra hans Ansættelsestid 1819 og sluttet med Aaret 1827. Deri findes en Fortegnelse over Munkholmens Archiv, der begynder med Aaret 1721, og hvori findes adskillige Oplysninger om de der, i dette lange Tidsrum, hensatte Statsfanger, en Fortegnelse visselig ikke uden Interesse.

Dagbogen begynder først med en Fortegnelse over Gager; Kommandanten selv har 27 Sp. 72 S. Lieutenant Johnsen 12 Sp. 60 S. Præst Støren 2 Sp. 72 S. maanedlig.

Først fra 1824 optegnes hvad der passerer paa Fæstningen hver Dag i en Vidløftighed og i de yderste Detailler, der ere mærkelige nok, men hvoraf her kun afskrives i Uddrag:

1824, April 5.

En Artillerist vægrede sig for at arbeide, ikke adlydt, hvorpaa jeg gav ham nogle Rap af en Klædes Pidsk — og da spurte han mig hvad det skulde betyde.

April, 15.

Her fortælles vidløftigen om 2de nye ankomne Vagtmandskaber, «der ere baade luset og skabbet», og sendes tilbage til Byen. Dette hender oftere.

1824, Mai 12.

Kl. 6 om Morgenen skulde No. 91 paa Brandposten, men var da paa Nathuset.

Juni, 28.

Om Eftermiddagen var General Proc. Falsen her og besaa sig, var inde hos Wollert for at spørge ham om han havde noget at klage — —. Oplagt de ubrugelige Lagener paa Griffenfelds Værelse.

Juli 1.

General Major Schilling med fl. Art. Offic. vare her for at beseje Krudtkjelder m. m.

August 30.

Selskab af 169 Personer paa Klubben for Stortingsrepræsentanterne. Kl. 6 ankom General Major Birch til Byen.

August 31.

Kl. 11 stor Opvartning for samme.

Septbr. 6.

Tambour Simen Steffensen for Skjødesløshed med ikke at

have strækt og stemt Trommen. Arrestert i Vagten om Morgenens Kl. 4 slet. Løsladt om Aftenen Kl. 8½ slet. (Deslige Straffe hvoriblandt Tamp foregaa hyppig endog for de allerringeste Forseelser).

Septbr. 23.

Om Morgenens reiste jeg til Byen for at complimentere General Major Birch, som tilbagekommet fra Jæmtelands-Touren.

Septbr. 24.

Om Morgenens Kl. 8 slet Genr. Maj. Birch med svensk Oberst Boq, Capt. Dillner og Lieutenant Gussander her og besaa sig.

Octbr. 18.

No. 73 afstraffet med 4 Rap for at have udskidt sine Buxer ved at staa ved Kakkelovnen og varme sig.

1825, Januar.

(Paa denne Tid indgiver Hjort Ansøgning om Østre Aggershus Krigs-Commissariat med Indtægter 80 Sp. 81 S. Kom dog ikke i Betragtning).

April 25.

Indleverer ligeledes Ansøgning om en ledig bleven Overtoldbetjentpost i Trondhjem. Fik den ikke, «da den allerede var beløvet Due».

Mai 18.

Været i Middagsselskab hos Brigadens Officerer paa Hlade-moen.

Mai 20.

Størt Aftenselskab for Militaire og Civile hos General Major Birch.

Juli 7.

(Kl. 10 var Hjort indkaldt til at møde paa Kommando-Contoret hos Birch der Dagen forud havde været paa Munkholmen hvor nogen Ugreie havde reist sig imellem disse to Herrer. Hjort indfandt sig og hvor Generalen «var overordentlig opløbende». Samme Dag ansøger Hjort om «Permission paa Ubestemt Tid at opholde sig i Trondhjem og paa Landet formedelst Skjørbutiske Tilfælder»).

Juli 11. Reist til Byen for at benytte mig af min erholdte Permission. Overleveret Commandoen til Lieut. Johnsen.

August 13.

Indbragt Slaverne (til Byen) og ved Tilbagekomsten var Korporal Sæther saa Beskjænkent at han ikke kunde staa eller gaa, men faldt over Ende i Baaden 2de Gange og endelig til Slutning faldt han ud i Søen — vi fik ham opreist men faldt igjen — da han kom i Braqven lagde han sig i sine fulde og Vaade Klæder op i Sengen og da han skulde op, faldt han ud af Sengen, maatte have Hjælp til at komme op og siden faldt han 3 Gange af Bænken da han slet ikke kunde sidde alene.

August 14.

Sæther en streng Irettesættelse for sin uordentlige Opførsel.

(Jeg afskriver dette Tilfælde her skjønt lignende gjentages hyppig igjennem hele Dagbogen. Uafladelig anføres Mandskabets Fylderier hver Gang det kommer tilbage fra Byen og Dagen efter foregaa Afstraffelser, Caschot eller Bastonnade. Hyppig klager han over nyankomne Soldaters Urenlighed, fulde af Lus paa Krop og i Klæder og sendes da tilbage til Byen. Flere Historier har han ofte selv inde i Byen, hvor Efternølerne opholde Tilbagereisen og maa ofte afhentes fra Kipperne i aldeles beruset Tilstand. Overhoved seer det virkelig ud til, at denne Tid maa staa langt tilbage for den nyere, da man dog vel neppe er udsat for Fylderier i saa stor Stiil og det blandt vagthavende Soldater, og endnu mindre for hvad der uafladelig klages over, at Soldaterne ere fulde af Utøi. Hjorts Opgave som Kommandant paa Munkholmen maa have være alt andet end let og behagelig og forværredes formentlig væsentlig af den Grund, at Hug og Slag fra Kommandantens Side synes at være den eneste Tilflugt til Freds og Ordens Oprettelse.

Forøvrig laa Kommandanten stedse overende med Major Ræder imellem hvilke en Sag sees at staa for Høiesteret. Det sees at en eiendommelig Tvist har reist sig imellem disse Herrer ved et Eftersyn af Fæstningens Storbaad, der forevises ved Bratøren som brøstfældig og som tiltrængende Reparationer. Birch, Commandør Ferry og Ræder ere ved Skjønnets tilstede. Ferry giver Hjort medhold, men Ræder paastaar at Baaden intet mangler, behøver ingen Reparation og vilde intet foretage. Birch befalede dog Istandsættelsen.

Octbr. 14.

«Om Formiddagen Kl. 10 slet Affyret Brandkanonen for Ilde-

brand i Ihlen i sterk Taaged Veir, og siden blev man bragt i Erfaring om at det var Krigsraad Dicks Tjærebod der Brændte».

1825, November 30.

Her en vidløftig Fortælling om en Soldat der for Opsætsighed fik først et Ørefigen og siden 4 Rap, forsendt til Hovedvagt.

1826. «Lieutenant Johnsen i Byen — kom og tilbage førend Kl. var over 3 om Eftermiddagen og da saa Perialiseret at Underofficeren maatte leie ham under Armen». (Dette hender oftere).

1826, Januar 9.

«Sterk Anfald af en urimelig pirende Kløe snart i Hovedet, Armer, Hænder, Fødder, kort overalt i Legemet».

Mai 4. Erholdt Brev fra min Broder og Afskrift af Højesteretsdom, hvorved jeg har tabt Sagen med Major Ræder. Til dømt at betale Omkostninger 400 Sp. og udholde 2 Mdrs. Arrest i 2den Grad.

Mai 5. Om Morgen Kl. 6½ slet reiste til Byen for at tale med Generalen — men traf Capt. Sommerschild der sagde at Generalen havde faaet det privat og gjorde sig meget ondt deraf.

Mai 8.

Været i Byen hos Grabow, Solberg, Brock, Lysholm, Nordenstrøm, Roshouw og Generalen — blev besluttet at jeg skulde ansøge om at de Idømte Omkostninger maa udredes af Statskassen. Besluttet at søge om et Laan af 300 Sp. af Norges Bank og erholdt Grabow og Roshouw som Endossenter — —».

Juni 14. Om Eftermiddagen Kl. 2 slet ankom Lieut. Krog med den sidste Kommandobaad — — —.

(Her føres Dagbogen af Krog. Hjort kommer tilbage 14. August, syg og ussel).

August 18. «Major Ræder her om Middagen Kl. 12½ slet der lod melde at ville hilse paa mig, men erholdt ved den vagthavende Underofficer til Svar — at Kommandanten var upasselig og var gaet til Sengs. Han havde med en hel Hoben Fremmede, hvoraf den største Deel Fruentimmer».

1826, Septbr. 19.

Lieutenant Ole Johnsen afgik idag ved Døden. Lt. Cold sees at have succederet Johnsen, men denne Post maa snart derpaa være ophørt. Lieutenanterne afløses hver 14de Dag.

1827, Januar 31.

Om Morgen Kl. 6½ gik Brandskud (var en Ildebrand lige over for Frue Kirkes søndre Side. 8 Gaarde nedbrændte).

Juni 30. Er denne Dagbog sluttet af Hjort».

Fortsættelsen maa være foregaaet i en anden Bog da den anden Ende af Bogen indeholder Uddrag af en Fortegnelse over Munkholmens Arkiv, der først slutter med Aaret 1832. Resolutioner ang. de forsk. Statsfanger faa sin Plads i Vedkommende Biografier, hvorimod af andre Antegnelser hidsættes:

1 Kongl. Reskr. 17. Februar 1821. Om paa Forlangende at assistere Toldvæsenet.

1 do. 8. November 1721 ang. smitsom Sygdom paa et holl. Orlogsskib.

2 Kopi af en Kgl. Forord. 1. Octbr. 1737 om Forbud mod Dueller.

132. Fru Majorinde Collin (19. Juni 1776) er paalagt at ryddiggjøre Kommandantboligen til 28. dennes og at de tilladte Sportler tilfalder Hr. Lieut. Ludevig.

127. 23. December 1775. Major Einersen efter Ansøgning afskediget med 400 Rdlr. Pension. Major Collin udn. til Kommandant med sine Vartpenge 267 Rdlr. 24 S. Døde 1776.

136. 1. Januar 1776. At afsk. Thomas Meydell er udn. til Comd. paa Munkholmens Fæstning.

139. 27. April 1777. Da Capt. Meydell idag er Død, overtages Komd. af Lt. Hylle.

142. 27. Juni 1777. At Major Einersen igjen er beskikket til Comd. paa Munkholmen.

176. Capt. Vagtm. Sønneck afleverer en Del Requisiteer til Fæstningen.

200. 14. December 1786. Oberstl. Einersen Afsked med sin havende Gage 400 Rdlr. og Vagtm. Liut. Sønneck til Comd. paa Munkholmen.

218. 1788. General Lt. v. d. Osten afskediget og General G. F. Krogh ansat som Kommandant over de Thjemiske Fæstninger.

328. 14. Mai 1800. At Arte. Capt. Michaelsen skal udholde Arrest i 3de Grad paa Munkholmen, i 3 Mdr.

391. Capt. Sylow Arrest paa Munkholmen udi 1 Md., 2den Grad.

445. 1807. Forbud mod at ingen Uvedkommende maa besee Fæstningsmærkerne uden skriftlig Tilladelse.

508. 1814. Armee-Befaling — General Krogh aftræder og i hans Sted indtræder Greve af Schmettow.

510. Grev Schmettow som Commanderet til Sverige, og Oberste Sejerstedt overdraget Kommandoen.

667. 1820. Fra Genr. Comd.: at ved forefaldende Vacance af den nuværende faste Insp. Off. paa Munkholmen skal denne Post bestrides ved subalterne Officerer af T.hjems Garnison.

683. 1821. Armeebefaling. Forbud mod Sammenblanding af mil. og civ. Antræk.

750. 29. December 1820. Fra General Comd. Svarskrivelse paa min Ansøgning om Forhøielse i min havende Gage, at det ansøgte ikke bevilges.

807. Fra do. at Skrivematerialer ikke kan tilstaaes mig.

812. 1822. Fra do. at jeg paa egen Bekostning Istandsætter Soldaternes Værelse, og deri indretter Bidsker.

897. 1823. Angaar Wollerts Forsendelse paa Munkh.

929. Extra Com. Ordre (1824). Med Advarsel for det Garn. Mandskab, hverken i Gebærder eller Ord at haane eller fornærme nogen Borger.

1824. T.hjems Comd. hvorvidt der maatte være noget at Indvende imod at en Jacob Røe der er Arrestert i Byens Raadstue (paa Livstid) henflyttes til Munkholmens Fæstning.

1824. 985. Armee-Befal.: At Trekantede Hatter, skulde — ligesom ved Chacotterne er brugelig — ikke herefter aftages ved Hilsen, hverken i eller udenfor Tjenesten, hvorimod Haanden kun tillægges Hatten.

1826. Paa Ansøgning fra Hjort om et Gratiale, falder der Resl. for at Andragendet ikke naadigst bevilges.

1830. Hjort Permission paa 3 Mdr. Nu Titel af Major. Hans Ansøgelse om Gagens Forhøielse til 564 Sp., eller en Gratifikation af 600 Sp., afslaaes fremdeles.

APOTHEKER OTTO SOMMER,

Copul. 1764 med Hanna Meincke. Hun døde 1832, 104 Aar gammel, stod Fadder til Henr. Meincke. Han var Apotheker i Trondhjem og døde i 1793. Sommer havde Titel af Hofagent, Fruen Enke i over 50 Aar. Paa sin 103die Geburtsdag i 1831 holdt hun som sædvanlig Geburtsdagsslag og agerede endnu stedse den opmærksomme og fornemme Værtinde, uanset den Omstændighed at fru Hofagentinden var temmelig Blind de sidste 20 Aar. Ogsaa vilde hun vise sig som Bygmesterinde i stor Stil, og bygget det nuværende Svaneapothek, der erindres ligesom i 2 Høider indtil denne betydelige Gaard blev solgt til og ombygget af Apotheker Mølerop omkring 1835. H. Meincke, skjønt 20 Aar yngre end fru Hofagentinden, «gaar bare i Barndommen», sagde hun. Før Sommers Tid eiedes Ranum af en Høyer og bestod foruden af selve Ranum ogsaa af andre Gaarde af samme Navn, samt Præsthus, Tesli, Rønningen, Grilstad &c. Hofagentinde eiede Grilstad efter Suhm og Enken besad den i over 20 Aar derefter og overlodes da for 6000 Rdlr. til Lt. Ebbe C. Rosenvinge, der var gift med en Frøken Monrad, Datterdatter af fru Sommer. Han, Sommer, købte ligeledes Ranum efter Høyer (1777) for 6300 Rdlr. og beholdt den til sin Død. Enken overlod den 1796 derpaa til daværende Lieutenant Hegermann, gift med en Frøken Monrad, ogsaa en Datterdatter af fru Sommer.

En Cancelliraad Sommer sies at være afgaaet ved Døden i Trondhjem i Juni 1762, nedlagt under Gulvet i Domkirken.

APOTHEKER ACKERMANN.

Var Byens anden Apotheker i Sommers Tid og døde i November 1811. Nedlagt ved Domkirkens Ruiners nordre Side. Fra 1791 Medlem af det Videnskabelige Selskab, hvis Møder han flittig overvar. Sad i Krigsfangenskab med Buck og Ackermann, engelsk i 1808. Kopuleret 1782.

HANDELSMAND PETER O. AUNE,

fød 1799. Kjøbte 1838 Gaarden efter Machholm for 2910 Sp.

Strandgaden No. 6. Bondesøn fra Romsdalen, etablerede sig her 1827, gift første Gang med Caroline Sandberg, død 1853.

Deres Sønner:

Oluf Andreas,

fød 1827, fortsætter Handelen i Forening med Faderen. Denne udtræder med 1881. Oluf døde pludselig 16. Marts 1883, altsaa 56 Aar gammel.

Odin,

fød 1833. Landmand i Størdalen.

Førstnævnte Peter O. Aune døde 30. Marts 1886.

BOGHANDLER HANS MENNE,

var oprindelig Uhrmager og ankom hertil i Slutningen af det forrige Aarhundrede. I disse Tider og langt ind i dette existerede fast ingen Boghandel, idet man hidtil i lange Tider lod sig nøie med de Avertissementer fra Bogtrykkeriet, der indbød til Kjøb af «Bøger», der tit og ofte, ja hver eneste Uge gjentoges.

Vi erindrer godt hiin halte Mand med den vigtige Mine, udrustet med en ikke liden ydre Dannelse og med dansk Udtale, som indvandret hertil fra Kjøbenhavn. Uden Tvivl havde han fundet det bekvemmere at oprette en Boghandel istedetfor Uhrmagerværkstedet, og vi skulde give Manden det Vidnesbørd at han forstod at indrette hiint med megen Skjønsomhed og Orden i et Omfang der ikke var uden Betydning for Trondhjems By, som en Indretning hvis Stiftelse skylder Menne sin første Tilværelse. Menne var født 1771, død 1847. Siden vi have talt om Trondhjems, saa at sige første Boghandel, skulde vi her i Korthed nævne hans Efterfølgere, der umiddelbart efter Mennes Tid etablerede sig her og vedbliver indtil vore Dage:

Søn af en Kjøbmand Jacob Andersen, (Faderen døde 1812) Fuldmægtig hos Fr. Bing, drev allerede i Mennes Tid en

lille Boghandel, fornemmelig med tyske Bøger. Denne Boghandel udviklede sig imidlertid efterhaanden og drives nu i større Maalestok under Firma Jac. Andersens Enke, død 1847...

Senere kom til Ferd. Køhler, nu Dispachør, Seidelin, og i nyeste Tider Brækstad & Co. og Kr. Bing. Staff, hvilken slog de to andre af Marken. Menne var musikalsk og giver i 1816 et Fløite-No. i Det Mus. Selskab, da under Titel af Uhrmager. I 1822 optræder han som Selskabets Sekretær og Regnskabsfører, benævnes da Boghandler. Staff døde 1880.

FRU KRISTINE AAS.

Bekjendt for sin Velgjørenhed og Opofrelse for de Trængende, var en Datter af Provst Erik A. Colban og født i Vesteraalen den 1. Marts 1791, gift 1817 med Cancelliraad og Sorenskriver Aas til Senjen og Tromsø, han døde 1822. Søn Enke var hun først bosat i T.hjem, hvor hun deltog i det første Børneasyl i Norge 1837, senere i Christiania hvor hun ligeledes var Medstifterske af Grønlands Asyl 1838, og med en anonym Opfordring gav Stødet til Understøttelses-Selskabet af 17. Dec. 1838. Hun opofrede næsten hele sin Formue til velgjørende Øiemed og døde den 16. April 1863. Udgivet adskillige Skrifter og skrev med Held saavel i Vers som i Prosa. I Bladet No. 34, 1822, bekjendtgjør hun sin Mands Død, og i Badet No. 48, 1824, averterer hun efter sin Stedsøn, Andreas Hoff Aas, om nogen skulde kunde give Efterretning om ham, idet han i Aaret 1820 gik tilsjøs, men tog i 1822 ny Hyre i Marseille, men har siden ikke hørt noget fra ham. Foruden flere Avisartikler har hun skrevet Sange, hvoraf 12 Stykker findes i det af hende besørgede andet Oplag af «Asylvennen» samt udgivet en kort «Biografi af Provst E. A. Colban». T.hjem 1829.

Har en Søn, Johannes Henrik, (R. S. O.) født 9de Februar 1822, Officer 1840, 1858 Chef for 9. Batteri og opholdt sig i 20 Aar i Tondhjem, forflyttet i 1876 til Christiania. Gift med Bolette Nissen, Datter af Provst Nissen i Øier (født 9. December 1829, død 20. Juli 1888). Capt. Joh. H. Aas udnævntes

i 1878 til Told-Kasserer i Trondhjem. Har 6 Børn, 2 Sønner og 4 Døttre. Toldkasserer Aas døde i Christiania 6. Marts 1904.

JOHANNES AAS,

fød 1. Mai 1774, var først Skolelærer og senere Klokker til Frue Kirke, gift med Nicoline Frederikke Wold. Han døde 1830, Konen 1840.

BERNT THEODOR AAS,

Søn af ovennævnte, er født 1807, blev Student 1829, i 1832 Lærer ved T.hjems Realskole og bragte det ikke videre, Giftede sig 1834 med Caroline Iversen (født 1809), Datter af Forstander Iversen og levede derpaa med stor Familie i en kummerlig Stilling lige til 1852 da han paa grund af Svaghed blev entlediget uden Pension, døde i Juni 1853. Denne Aas var ikke uden Begavelse, tegnede godt, var musikalsk og Forfatter til forskjellige Leilighedsdigte. Som Gut stod han engang i Vor Frue Kirkes Taarn og faldt ud af Gluggen og ud paa Taget, gjorde modstand men styrtet lige ned paa Gaden, men uden større Følger.

HANDELSMAND LARS AAS,

fød 2. Mai 1785 paa Røraas, etablerede sig her som Høker samtidig med Ths. Tønseth og erhvervede sig efterhaanden en betydelig Formue. Havde sit Guldbryllup 1860 resp. 74 og 71 Aar. Konen Gunhild, født Kock, døde 1863, 74 Aar gammel, Aas selv i 1867 efterladende sig 5 Børn, 17 Børnebørn og 1 Barnebarns Barn i Live. Havde nok ialt 10 Børn. Af hans Sønner nævnes her: Lauritz Aas, født 1822, Kand. jur. 1845, nedsatte sig i Trondhjem som Sagfører og forflyttet 1870 som Byfoged til Christiansund hvor han tillige fungerede som Magistrat. Gift med en Datter af Capt. Knoff.

MAJOR CHRISTIAN ARENTZ,

fød 12. Octbr. 1787, Officer fra 1806, Capt. 1821, Major 1833 (Søn af Propr. Niels Arentz), gift 1824 med sin Kusine Frøken

Andrea Arentz (død 1862). Boede som Capitain paa sin Eien-
domgaard Sim i Børseskogn og døde samme Sted 1837. Levede
i sin sidste Tid som Pensionist. Deltog som Premierlieut. i Ud-
marchen 1814 under Krebs og var med ved Affærene ved Kongs-
vinger som Kommandør ved Fuldbatteriet der var annekteret Ba-
tallon.

CAPITAIN OTTO SCHRØEDER ARENTZ,

en Broder af forannævnte, født 3. April 1793, var med i Krigen
1814, boede som Capt. i Indalen, gift 1832 med Oberstl. Selmers
Datter Christine Andrea (død 1864, 58 Aar gammel), tog sin
Afsked 1854 og boede nu som Pensionist med 320 Sp. i Trond-
hjem. Angaaende hans Deltagelse i Krigen 1814 hvori han som
Sek. Lieut. deltog, hidsættes efter en velvillig meddelt egenhæn-
dig skreven Optegnelse, datert 11. April 1867, følgende:

«Jeg har faaet den Ære at modtage Deres meget ærede Skri-
velse af 25. Marts og vilde det have været mig meget kjært om jeg
kunde faa meddele Dem de deri forlangte Oplysninger i en saadan
Udstrækning, at det kunde have været Dem til noget væsentlig
Gavn ved Udarbejdelsen af det Værk, som De har under Arbeide
og som i Sandhed er et fortjenstlig Foretagende, især af en Mand,
der sidder i Virksomhed og saaledes har meget andet at varetage,
men desværre maa jeg bekjende, at min Kundskab nu udstrækker
sig langt udenfor hvad jeg erindrer angaaende Officerpersonalet
ved den macherende Batallon af 2det T.hjemiske Inf. Regiment,
ved hvilken jeg var ansat i 1814, da Fiendtlighederne fandt
Sted ved Kongsvinger i August samme Aar, og hvorom jeg havde
den Ære at vedlægge en Fortegnelse i Lighed med den af Captein
Schnabell forfattede for Aaret 1808. Jeg skal imidlertid saa
godt jeg kan, meddele hvad jeg erindrer fra den Tid skjønt det
hele svæver for mig som en Drøm og følgelig vil blive høist ufuld-
stændig og vanskelig.

Battaljonen bestod af 5 Divisioner, hver Division af 150
Mand, foruden Officerer og Underbefal, samt et samme annete-
ret Fuldbatteri, bestaaende af fire Amusetter for hvilke min Broder
var Kommandør. Vi marcherede fra T.hjem, saavidt jeg husker
den 12. eller 13. Januar, i nogle og tyve Graders Kulde, og som.